

N:o 142.

Af herr **A. Hedin**, i Stockholm, *angående kontorsbiträdenas vid jernvägsstyrelsens afdelningskontor löneförmåner.*

För fem år sedan påpekade jag i Andra Kammaren det ogynsamma undantagsförhållandet med de hos jernvägsstyrelsen anställda 12 kontorsbiträdenas aflöning, att de nemligen, ehuru de åtminstone till en del hafva ett arbete, som eljest hör icke till *betjentes* utan till *tjenstemäns* tjenstgöring, voro sämre aflönade än hela den öfriga betjentepersonalen. Ehuru anstälde i hufvudstaden, der hyrorna äro mycket höga, hade de ej *in-quarteringsersättning*, som tillkommer alla andra inom betjentegraden, äfven kontorsbiträdena vid distrikten. Visserligen egde de en extra inkomst, timpenningarna för öfvertidsarbete — 25 kronor i kvartalet —, men denna inkomst, som vore ersättning för *extra* arbete, kunde äfven därför icke anses ersätta inquarteringsförmånen, att den utginge lika i alla lönegrader, medan inquarteringen utginge procentvis, stigande med löneklasserna, hvarförutom de som åtnjöte inquarteringsersättning finge beräkna pension äfven på denna löneförmån. Vidare, och äfven detta i olikhet med all öfrig betjentepersonal, saknade ifrågavarande 12 kontorsbiträden *fri läkarevård* och *fri medicin*.

Jag anförde följande exempel. En af dessa personer blef sjuk, måste stanna en månad på Sabbatsbergs sjukhus. Han miste naturligtvis under denna tid sina timpengar för öfvertidstjenstgöring. Sedan han erlagt sjukhusafgiften hade han af månadsaflöningen kvar 6 å 7 kronor till underhåll för hustru och ett barn.

I de af mig år 1893 anförda förhållandena hafva sedermera följande förändringar egt rum:

Antalet ordinarie biträden vid styrelsens afdelningskontor har ökats till 13;

timpenningarna uppgå, allt efter högre eller lägre fast aflöning, till 25 à 37 öre per dag för 2 timmars öfvertidstjenstgöring, således till 25 kronor 20 öre à 32 kronor per kvartal;

genom det nya aflöningsreglementet af 15 oktober 1897 kunna ifrågasvarande personer efter 20 års ordinarie tjenstgöring uppnå löneklassen n:o 7, 1,200 kronor, mot förut klassen n:o 8, 1,080 kronor.

Det är sant, att kontorsbiträdena i distrikten ej komma upp i högre löneklass än n:o 8, men det bör ihågkommas, dels att de på 17 år kunna uppnå högsta lönen, dels att de kunna, efter 10 års ordinarie tjenstgöring, söka stationsmästarebefattning, hvilket ej är fallet med kontorsbiträdena hos styrelsen, hvilkas arbete ej är sådant, att det anses grundlägga kompetens till nämnda befattning.

Emellertid kvarstå de oegentligheterna och orättvisorna, att dessa personer, i olikhet med all öfrig ordinarie betjentepersonal, hvarken få inqvarteringsersättning, eller fri läkarvård eller fri medicin.

Af nedanstående tabell A öfver kontorsbiträdenas vid järnvägsstyrelsens kontroll- och milkontor samt biljett- och blankettkontor lönevilkor, jemförda med kontorsbiträdenas å linien (distrikten), med tillägg för de senare af 20 procent inqvarteringsersättning, framgår att kontorsbiträdenas vid styrelsen lönevilkor äro 20 procent lägre än distriktens kontorsbiträdens, hvad beträffar löneklasserna 8—15, beroende detta af att de förre sakna inqvarteringsersättning.

Tabell A.

Klass.	Aflöning pr år vid styrelsens afdelningskontor	Klass	Aflöning pr år vid distrikten + 20 % hyresbidrag
7	kronor 1,200	—	kronor —
8	» 1,080	8	» 1,296
9	» 960	9	» 1,152
10	» 900	10	» 1,080
11	» 840	11	» 1,008
12	» 780	12	» 936
13	» 720	13	» 864
14	» 660	14	» 792
15	» 600	15	» 720

Jag bifogar en tabell B öfver jernvägsstyrelsens förslag till löneförhöjningar för manliga kontorsbiträden inom styrelsens afdelningskontor enligt cirkulär n:o 1646 af den 31 december 1897. Tabellen upptager äfven den minskning i aflöningsförmåner, som ådrages styrelsens kontorsbiträden för hvarje löneklass genom förlusten af inqvarteringsersättning.

Tabell B.

(Förhöjning föreslås efter det arfvode enligt närmaste lägre klass af vederbörande innehafvs i nedan nämnda antal år).

Årligt arfvode af	Förhöjning inträffar efter följande antal tjänsteår	Förlust för hvarje löneklass genom saknad inqvartering
kronor		kronor
600	—	—
660	2	240
720	2	264
780	2	288
840	2	312
900	3	504
960	3	540
1,080	3	576
1,200	3	648
	Summa	3,372

Af ofvanstående tabell framgår, att ifrågavarande personer, som börja med minimilönen 600 kronor, först efter 20 års ordinarie tjänstetid kunna uppnå maximilön 1,200 kronor, och att i följd af saken af inqvarteringsförmån deras ordinarie aflönning under samma tidslängd blifver 3,372 kronor mindre än kontorsbiträdenas vid distrikten. Börjar kontorsbiträde hos styrelsen sin ordinarie tjänstgöring vid 20 års ålder, måste han ytterligare tjänstgöra omkring 18 år för att uppnå pensionsålder, 95 tjänste- och lefnadsår, under hvilken tid han årligen förlorar 90 kronor eller tillsammans 1,620 kronor, enär han saknar inqvarteringsersättning. Skillnaden i aflöningsvilkoren mellan styrelsens och liniens kontorsbiträden under en tjänstetid af t. ex. 38 år blir alltså 4,992 kronor eller i rundt tal omkring 5,000 kronor.

Nedanstående tabell C utvisar nuvarande kontorsbiträdenas hos styrelsen lönevilkor och den förlust, de lidit genom saknad inqvarteringsersättning.

Tabell C.

N a m n	Antagen i ordinarie tjänst år	Lön pr år vid slutet af år 1897	Förlust af inqvarteringsersättning från antagandet till ordinarie befattning till slutet af år 1897
<i>Vid kontrollkontoret:</i>			kronor
O. Holmqvist	1886	840	1,740
N. Skärlén	1888	780	1,404
Hj. Söderholm	1889	780	1,248
G. Österberg	1895	660	372
K. Jansson	1897	600	120
J. Frantz	1897	600	120
E. Eriksson	1897	600	120
<i>Vid blankettförrådet:</i>			
B. Boberg	1888	840	1,428
C. Ahlberg	1888	780	1,404
S. Larsson	1893	780	744
K. Boberg	1897	600	120
<i>Vid milkontoret:</i>			
H. Svensson	1891	960	1,308
W. Jansson	1889	720	1,188

Samtliga ofvan nämnda kontorsbiträden utom H. Svensson och S. Larsson ha börjat sin ordinarie befattning med minimiarfvodet 600 kronor.

På grund af att Svensson under sin extratid handhaft arbeten, som tillkomma tjänsteman, erhöll han som första ordinarie lön 900 kronor.

Larsson, som förut varit anställd hos K. A. Beckmans boktryckeri och såsom extra biträde tjänstgjort vid biljettryckeriet, erhöll som första ordinarie lön 720 kronor.

Det bör slutligen påpekas, att kontorsbiträdes hos styrelsen pensionsbelopp blifver betydligt mindre än kontorsbiträdenas vid distrikten, hvilkas pension utgår äfven å inqvarteringsbeloppet.

På grund af det anförda får jag föreslå,

att kontorsbiträden hos jernvägsstyrelsen må, i likhet med hela den öfriga betjentepersonalen vid statsjernvägarne, erhålla fri läkarevård och medicin, samt inqvarteringsersättning i likhet med all öfrig betjente-personal.

Stockholm den 27 januari 1898.

A. Hedin.

N:o 143.

Af herr **A. Hedin** i Stockholm, om beviljande af ett förslagsanlag till bekostande af sakkunnig utredning rörande landets fasta försvar m. m.

»Då det är af högsta vigt, att det lefvande försvaret stödjes genom på vissa punkter anlagda befästningar, samt att detta sker på ett sätt, som inger förtroende och trygghet ej allenast hos regeringen, utan äfven hos representationen och landet», har Eders Kongl. Maj:t — — — — — funnit nödigt att tillsätta en komité för att »granska de planer, hvarefter ofvannämnda fästningsbyggnader (vid Karlsborg, Vaxholm och Karlskrona) äro afsedda att utföras, och deröfver afgifva utlåtande».